QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍ
STATISTIKA BASQARMASÍ

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍNÍŃ SANAAT ISLEP SHÍĞARÍWÍ 2024-JÍL YANVAR-MART (DÁSTLEPKI MAĞLÍWMAT)

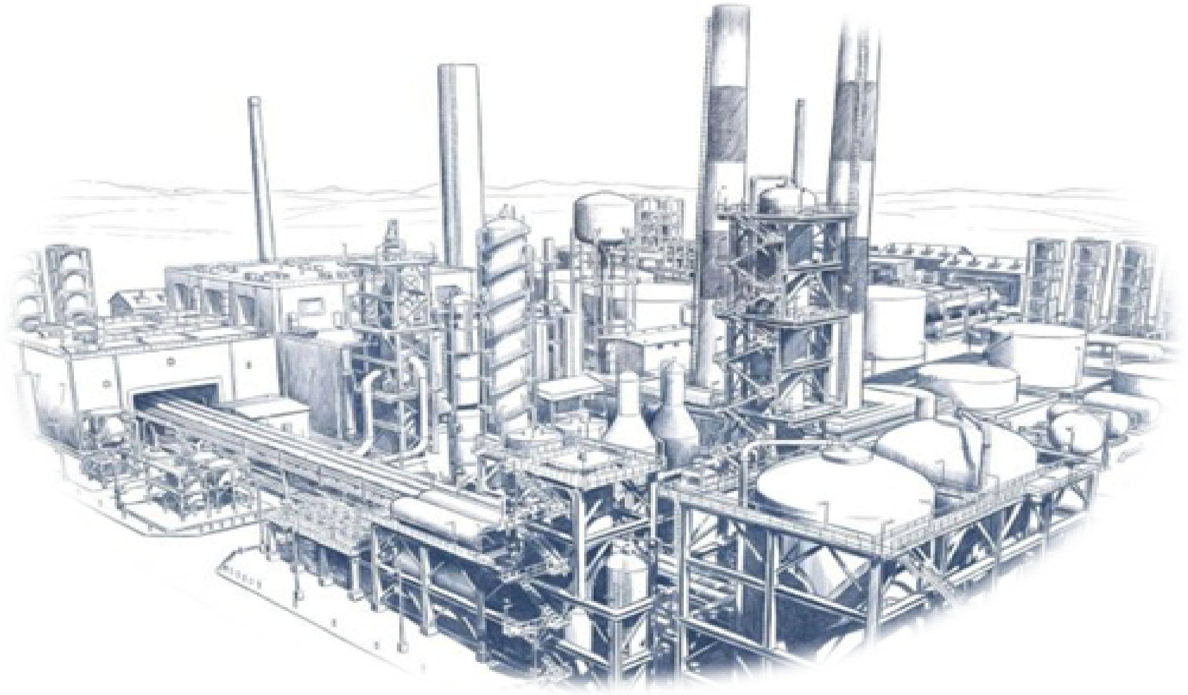

Tel.: 61-222-75-87
www.qrstat.uz

Qaraqalpaqstan Respublikasında hárekettegi hám jańadan ashılǵan sanaat kárxanaları

(2024-jıl 1-aprel jaǵdayına)

Búgingi kúnde Qaraqalpaqstan Respublikasında 3301 sanaat kárxanaları hárekette bolıp, sonnan 628 (dizimnen ótken kárxanalardıń ulıwma sanınıń 19,0 % ti) Nókis qalasına, 343 (10,4 %) Ámiwdárya rayonına, 321 (9,7 %) Tórtkúl rayonına tuwrı keledi.

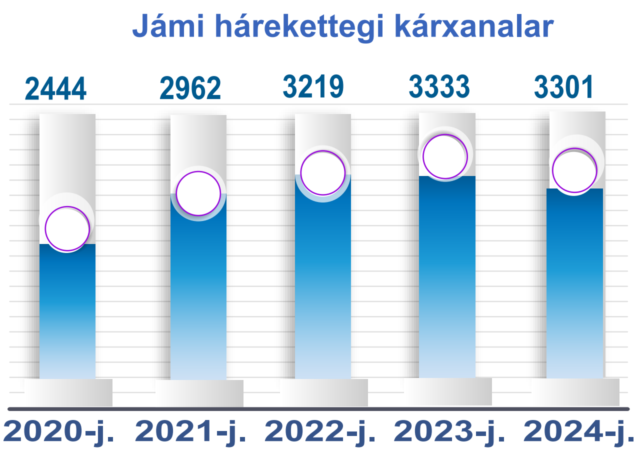

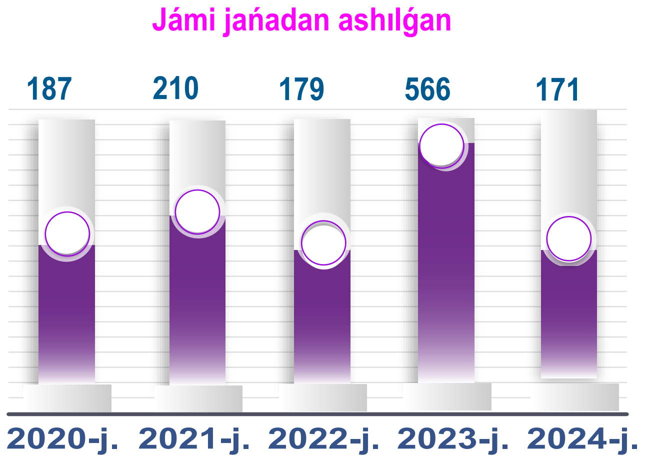

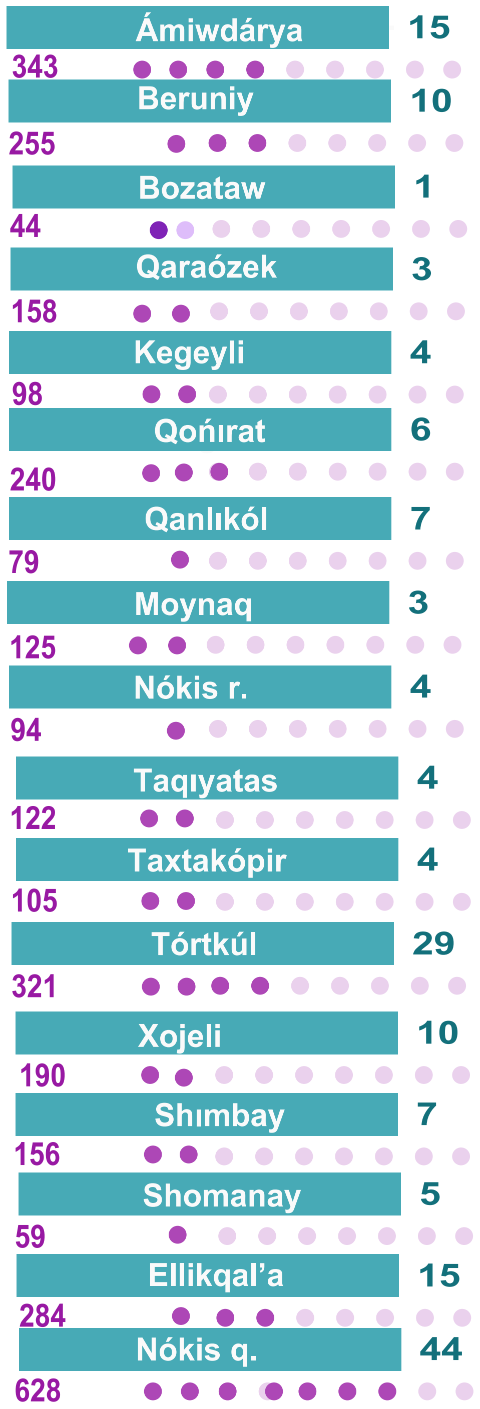

Hárekettegi *Jańadan ashılǵan*

Qaraqalpaqstan Respublikasınıń sanaatınıń tiykarǵı kórsetkishleri

Sanaat bul–shiyki zattı qayta islew, jer astı baylıqların ózlestiriw, islep shıǵarıw quralları hám xalıq tutınıw tovarların jaratıwdı qamtıp alıwshı islep shıǵarıw tarmaǵı.

Dáslepki maǵlıwmatlar boyınsha 2024-jıldıń yanvar-mart aylarında Qaraqalpaqstan Respublikası kárxanaları tárepinen 5159,4 mlrd. somlıq sanaat ónimleri islep shıǵarılǵan, 2023-jıldıń yanvar-mart aylarına salıstırǵanda sanaat islep shıǵarıw fizikalıq kólemi indeksi 107,6 % ti quradı.

Sanaat islep shıǵarıw fizikalıq kólemi indeksi–islep shıǵarılǵan ónimler (isler,xızmetler) kóleminiń sáykes dáwirdegi ózgeriwin anıqlawshı salıstırma kórsetkish.

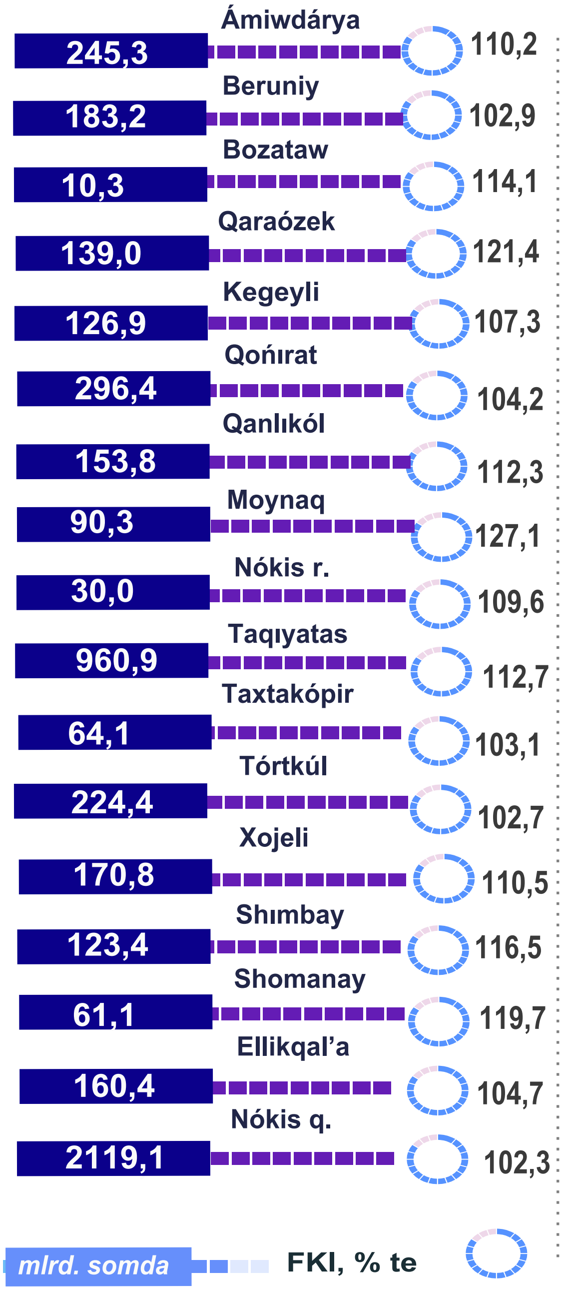

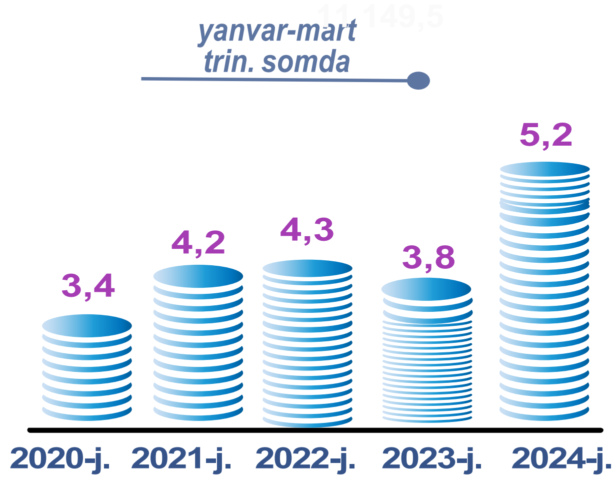

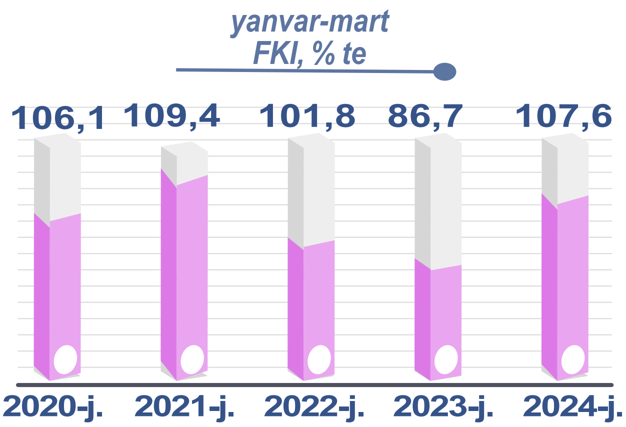

Xalıq jan basına tuwrı keletuǵın sanaat ónimlerin islep shıǵarıw, qala hám rayonlar kesiminde

Xalıq jan basına sanaat ónimleri islep shıǵarıwdıń bóliniwi, iri sanaat kárxanaları jaylasıw esabınan Taqıyatas rayonında (12502,9 mıń som), Nókis qalasında (6234,9 mıń som) ortasha Qaraqalpaqstan Respublikası dárejesi kórsetkishinen (2572,3 mıń som) ádewir joqarılaǵanın kórsetedi.

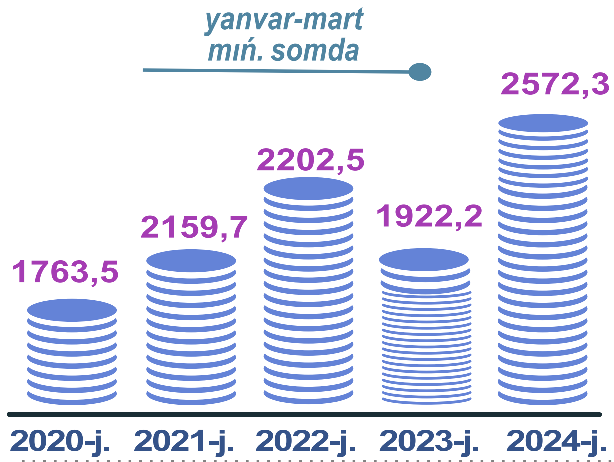

Qaraqalpaqstan Respublikasında xalıq jan basına sanaat ónimlerin islep shıǵarılıw kólemi

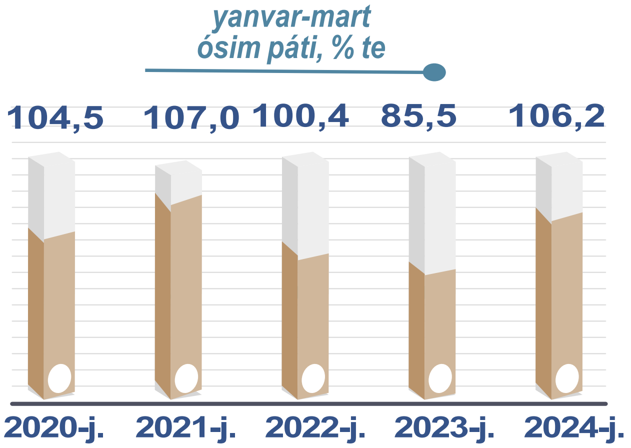

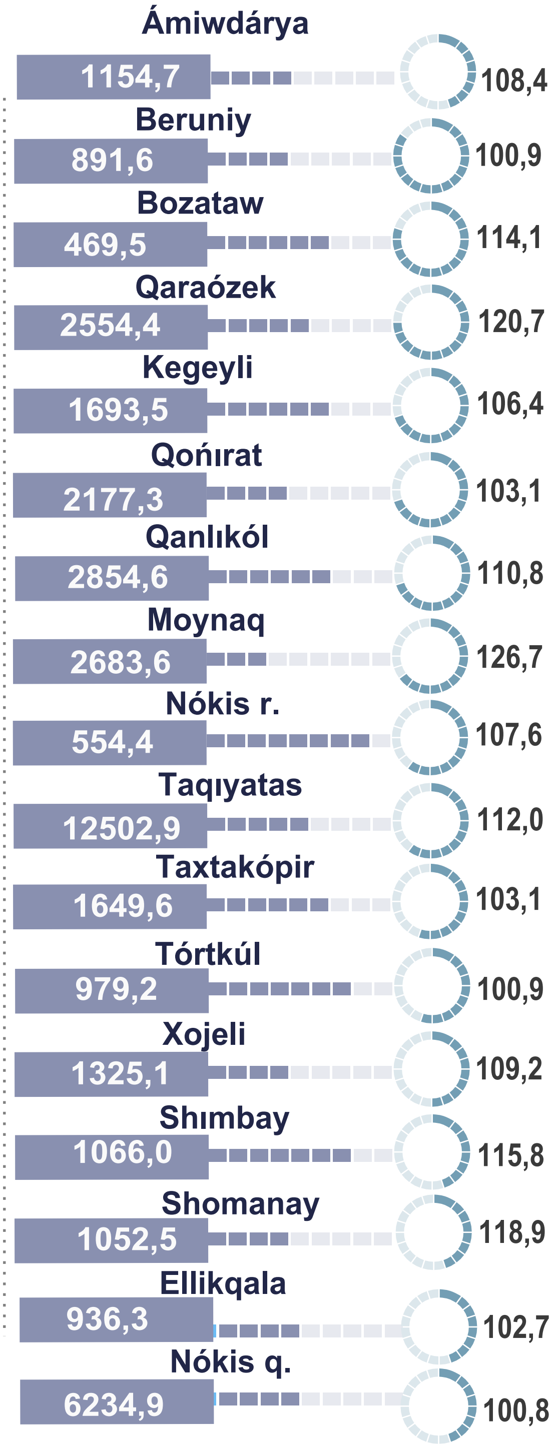

Sanaat islep shıǵarıwdıń tiykarǵı tarmaqları

Sanaat islep shıǵarıw quramında eń úlken úles islep shıǵaratuǵın sanaatqa tuwrı kelip, 4091,9 mlrd somdı, jámi sanaat islep shıǵarıwdaǵı úlesi 79,3% ti quradı.

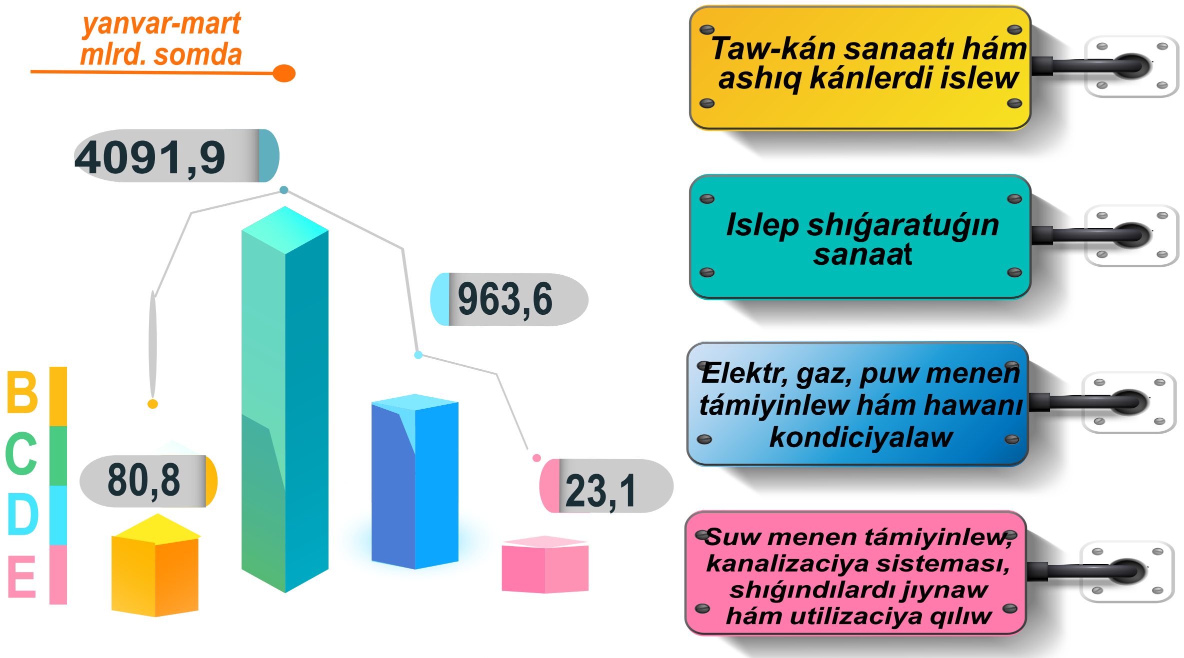

2024-jıldıń yanvar-mart aylarında Qaraqalpaqstan Respublikasında jámi sanaat islep shıǵarıwdaǵı joqarı úles Nókis qalası (41,1 %), Taqıyatas rayonı (18,6 %), Qońırat rayonı (5,7 %), Ámiwdárya rayonı (4,8 %), Tórtkúl rayonı (4,3 %) hám Beruniy rayonı (3,6 %) úlesi tuwrı keldi.

Sonday-aq, ótken jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda joqarı FKI, Moynaq rayonında (127,1%), Qaraózek rayonında (121,4%) hám Shomanay (119,7%) rayonında gúzetildi.

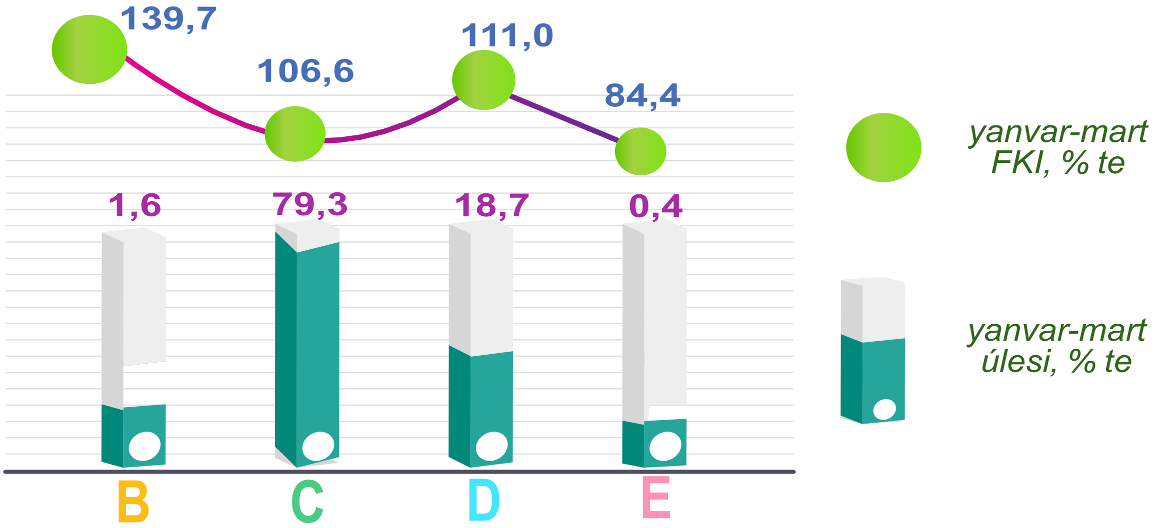

Taw-kán sanaatı hám ashıq kánlerdi islew

Taw-kán sanaatı hám ashıq kánlerdi islew–tábiyatta qattı zatlar formasında ushırasatuǵın (kómir, ruda), suyıq jaǵdayda ushırasatuǵın (neft) yamasa gaz jaǵdayında ushırasatuǵın (tábiyiy gaz) paydalı qazılmalardı qazıp alıwdı óz ishine aladı.

Taw-kán sanaatı hám ashıq kánlerdi islew sanaatı kárxanaları tárepinen 2024-jıldıń yanvar-mart aylarında islep shıǵarılǵan ónimler kólemi 80,8 mlrd. som yamasa jámi islep shıǵarılǵan sanaat ónimleriniń kólemindegi úlesi 1,6 % ke tuwrı keldi

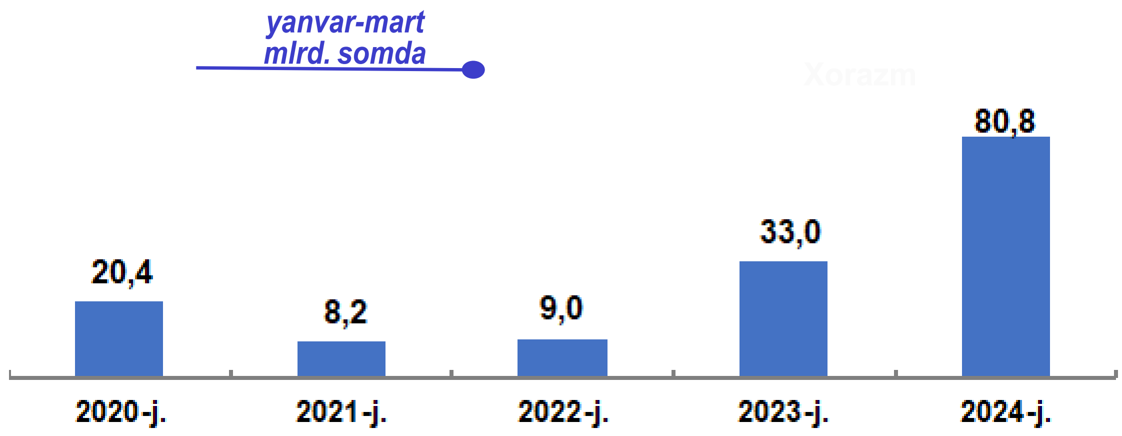

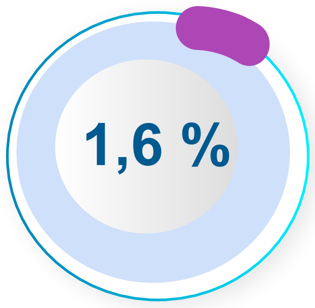

Taw-kán sanaatı hám ashıq kánlerdi islewdiń jámi sanaat islep shıǵarıw kólemindegi úlesi

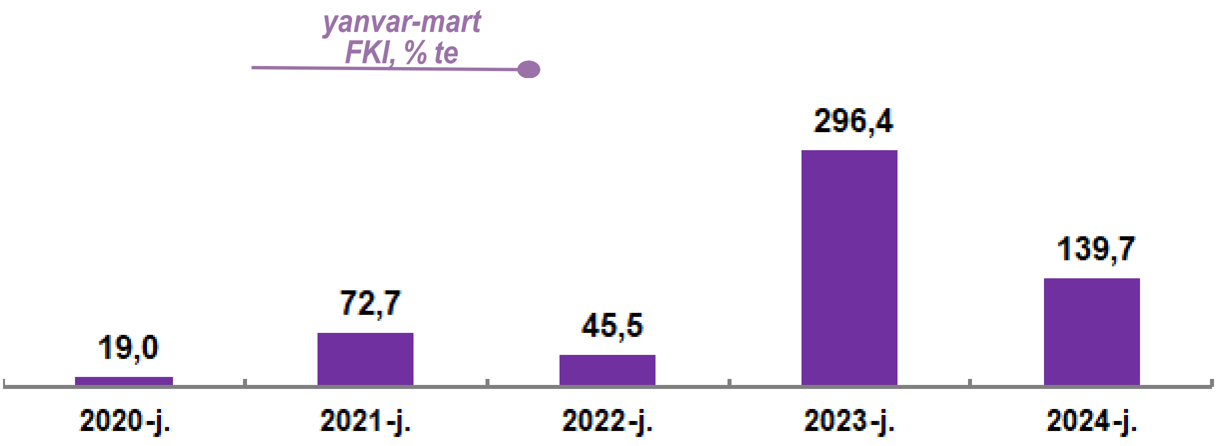

yanvar-mart aylarında iri kárxanaları boyınsha

(Ótken jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda, % te)*

Háktas

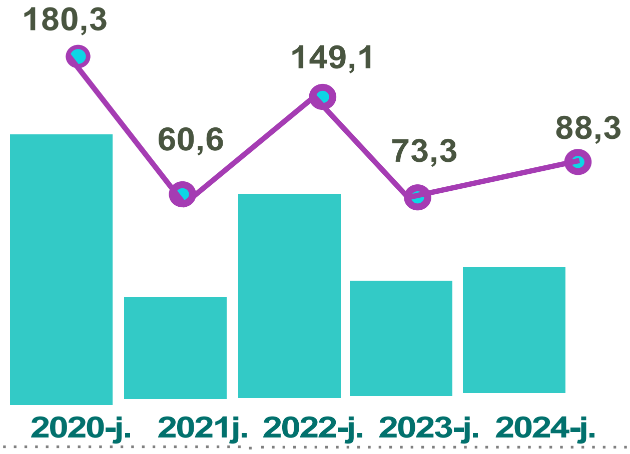

Tábiyiy gaz

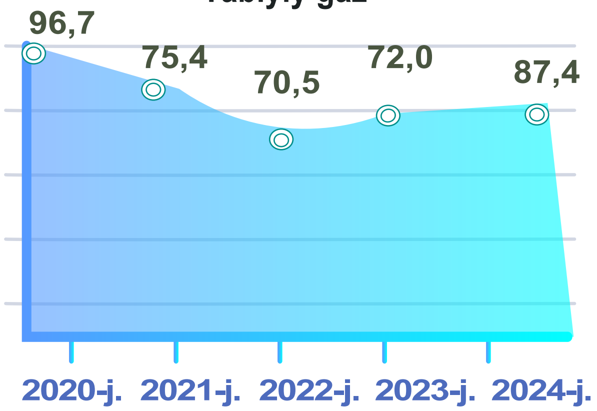

Gaz kondensatı

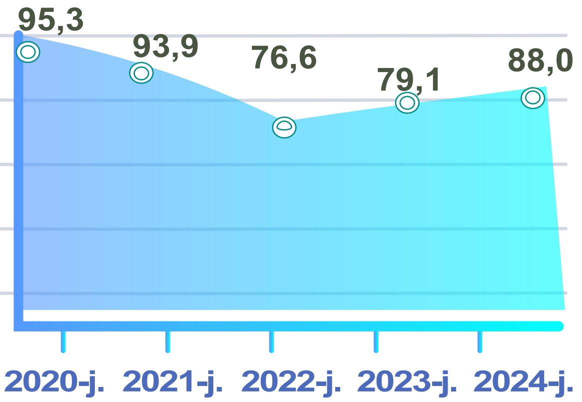

Iri sanaat kárxanaları tárepinen ayırım túrdegi sanaat ónimlerin islep shıǵarıw

Sanaat ónimleri	*2023-jıl yanvar-mart*	*2024-jıl yanvar-mart*	*Ayırması +/-*
Hák tas, mıń t.	49,4	43,6	-5,8
Gaz kondensatı, mıń t.	15,0	14,0	-1,0
Tábiyiy gaz, mln. kub.m	265,7	232,3	- 33,4

** tiyisli dáwir ushın sanaat islep shıǵarıw kólemin esaplaw metodikasına tiykar*

Islep shıǵaratuǵın sanaat

Islep shıǵaratuǵın sanaat bul–tarmaq jana ónim shıǵarıw maqsetinde element yamasa komponentlerdi, materiallardı, islep shıǵarıwdıń málim túri ushın birden-bir tolıq kriterya esaplanbasa da, fizikalıq yamasa ximiyalıq qayta islewdi óz ishine aladı.

2024-jıldıń yanvar-mart aylarında islep shıǵaratuǵın sanaat kárxanaları tárepinen islep shıǵarılǵan ónimler kólemi 4091,9 mlrd. som yamasa jámi islep shıǵarılǵan sanaat ónimleriniń kólemindegi úlesi 79,3 % ti quradı.

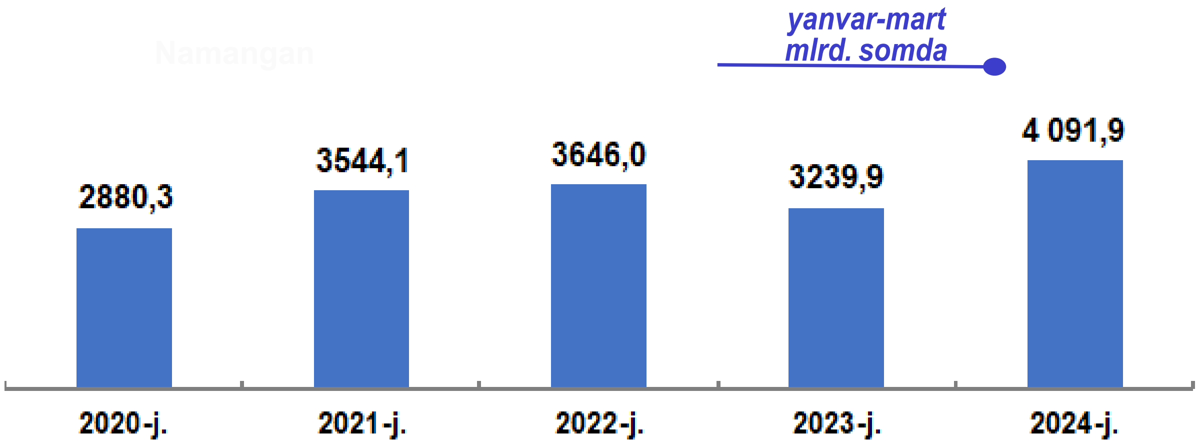

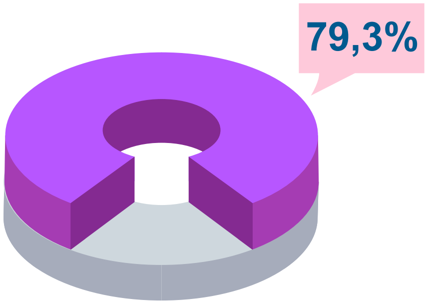

Islep shıǵaratuǵın sanaattıń jámi sanaat islep shıǵarıw kólemindegi úlesi

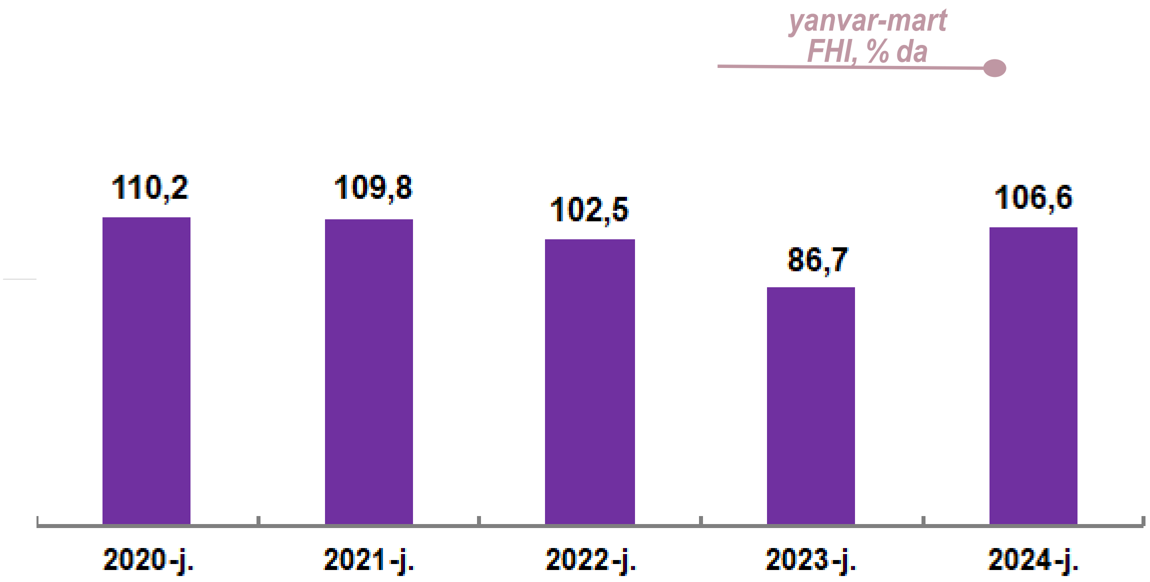

Islep shıǵaratuǵın sanaatta iri kárxanalar tárepinen islep shıǵarılǵan ayırım túrdegi ónimlerdiń ósim páti

(Ótken jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda, % te)*

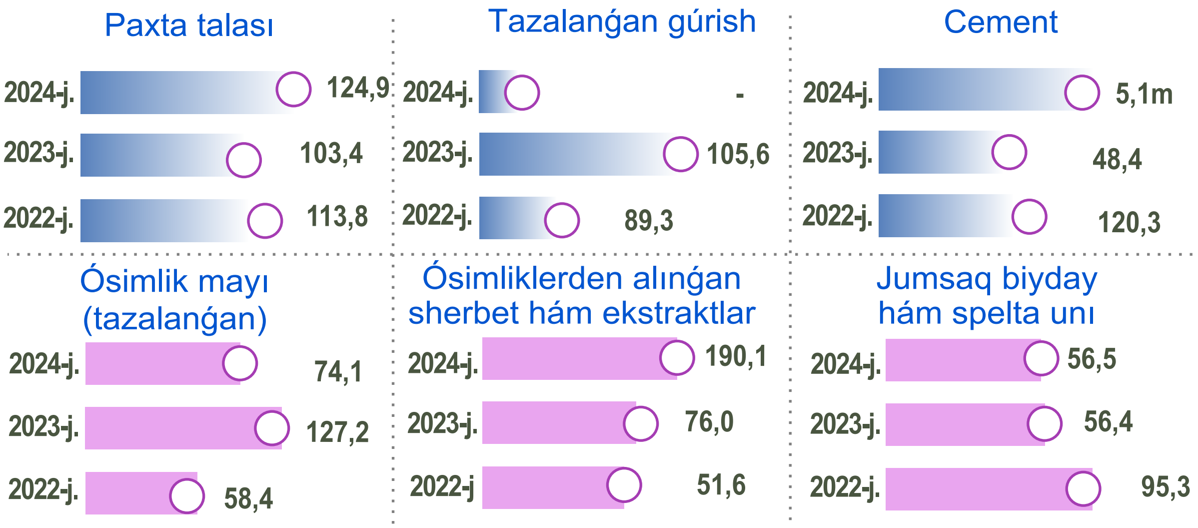

Ótken jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda islep shıǵarılǵan sanaat quramında joqarı texnologiyalı tarmaqtıń úlesi 0,03 % ti (2023-jıl yanvar-mart aylarında 0,1%), orta-joqarı texnologiyalı–50,3 % (53,7 %), orta-pás texnologiyalı–5,0 % (2,9 %) hám pás texnologiyalı–44,7% (43,3 %) ti quradı.

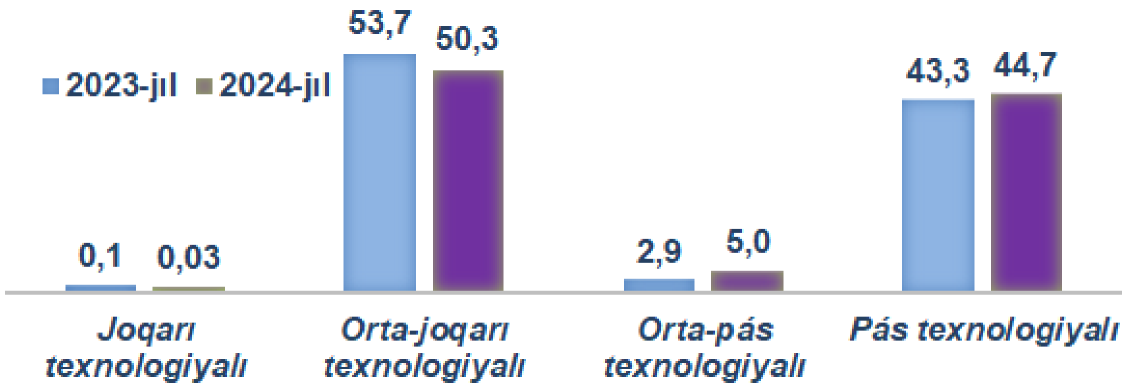

Jámi islep shıǵaratuǵın sanaat quramında ximiyalıq ónimlerdi, rezina hám plastmassa buyımların islep shıǵarıwdıń úlesi–51,0 % (2023-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda fizikalıq kólemi indeksi 102,1 %), toqımashılıq, kiyim, teri ónimlerin islep shıǵarıwdıń úlesi–22,9 % (2023-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda fizikalıq kólemi indeksi 109,0%), azıq-awqat hám ishimlik ónimlerin islep shıǵarıwdıń úlesi–19,9% (2023-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda fizikalıq kólemi indeksi 110,2 %) ke tuwrı keldi.

** tiyisli dáwir ushın sanaat islep shıǵarıw kólemin esaplaw metodikasına tiykar*

Islep shıǵaratuǵın sanaatta iri kárxanalar tárepinen islep shıǵarılǵan ayırım túrdegi ónimlerdiń ósim páti

(Ótken jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda, % te)*

Islep shıǵaratuǵın sanaat quramında basqa metall emes mineral ónimlerin islep shıǵarıwdıń úlesi–3,7% (2023-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda fizikalıq kólemi indeksi 121,6%), mebel islep shıǵarıwdıń úlesi–0,9 % (2023-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda fizikalıq kólemi indeksi 139,0 %) ti quradı

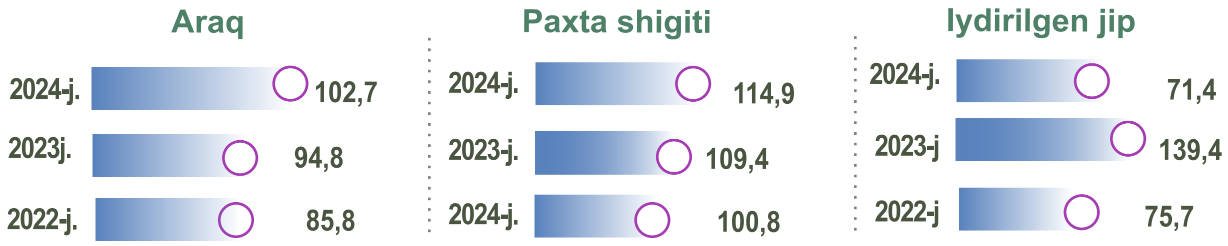

Islep shıǵaratuǵın sanaatta iri kárxanalar tárepinen ayırım túrdegi ónimlerdi islep shıǵarıw

2024-jıldıń yanvar-mart aylarında Qaraqalpaqstan Respublikasında 187,3 mıń tonna portlandcement (2023-jıldıń yanvar-mart aylarına salıstırǵanda 5,1ese ósken), 0,4 mıń tonna ósimliklerden alınǵan sherbet hám ekstraktlar (90,1 % ke ósken), 3,3 mıń tonna iydirilgen jip (28,6% ke kemeygen), 2,1 mıń tonna ósimlik mayı (25,9 % ke kemeygen), 11,6 mıń tonna paxta talası (24,9 % ke ósken), 902,9 mıń litr araq (2,7% ke ósken), 10,4 mıń tonna jumsaq biyday hám spelta unı (43,5% ke kemeygen) hám 55,9 mıń m2 gezleme (82,1% ke kemeygen) islep shıǵarılǵan.

Sanaat ónimleri	*2023-jıl yanvar-mart*	*2024-jıl yanvar-mart*	*Ayırması +/-*
Araq, mıń litr 100 % li spirt	879,1	902,9	23,8
Ósimlik mayı, (tazalanǵan), t.	2820,9	2090,8	- 730,1
Portlandcement,t.	36614,2	187281,0	150666,8
Jumsaq biyday hám spelta unı, t.	18422,5	10410,2	- 8012,3
Paxta talası, t.	9289,8	11607,0	2317,2

** tiyisli dáwir ushın sanaat islep shıǵarıw kólemin esaplaw metodikasına tiykar*

Ximiyalıq ónimlerdi islep shıǵarıw

Ximiyalıq ónimlerdi islep shıǵarıw–ximiyalıq processler járdeminde organikalıq hám organikalıq bolmaǵan shiyki zat, materiallardı qayta islewdi hám tayar ónim islep shıǵarıwdı óz ishine aladı.

2024-jıldıń yanvar-mart ayları juwmaǵına bola, ximiya sanaatınıń islep shıǵaratuǵın sanaat quramındaǵı úlesi 50,3 % bolıp, ótken jıldıń tiyisli dáwirine salıstırǵanda fizikalıq kólem indeksi 1,7 % ke ósti hám islep shıǵarıw kólemi 2058,2 mlrd. somdı quradı.

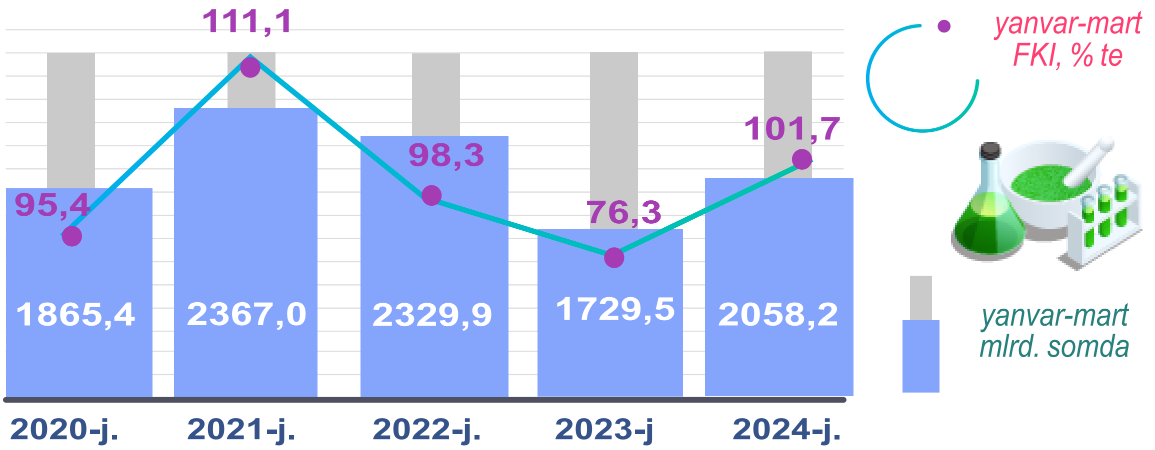

Basqa metall emes mineral ónimlerin islep shıǵarıw

Basqa metall emes mineral ónimlerin islep shıǵarıw–minerallar tiykarında ónimler islep shıǵarıwǵa tiyisli bolǵan islep shıǵarıw túrlerin óz ishine olıp, shiysha hám shiysha ónimler, keramika buyımlar, polǵa ornatılatuǵın qaplamalar, kafel, cherepitsa, terrakota buyımlar, cement hám shiyki zattan tayar ónimgeshe islep shıǵarıwdı óz ishine aladı.

2024-jıldıń yanvar-mart ayları juwmaǵına bola, basqa metall emes mineral ónimleriniń islep shıǵaratuǵın sanaat quramındaǵı úlesi 3,7 % ti qurap, ótken jıldıń tiyisli dáwirine salıstırǵanda fizikalıq kólemi indeksi 21,6 % ke ósti hám islep shıǵarıw kólemi 152,8 mlrd. somdı quradı.

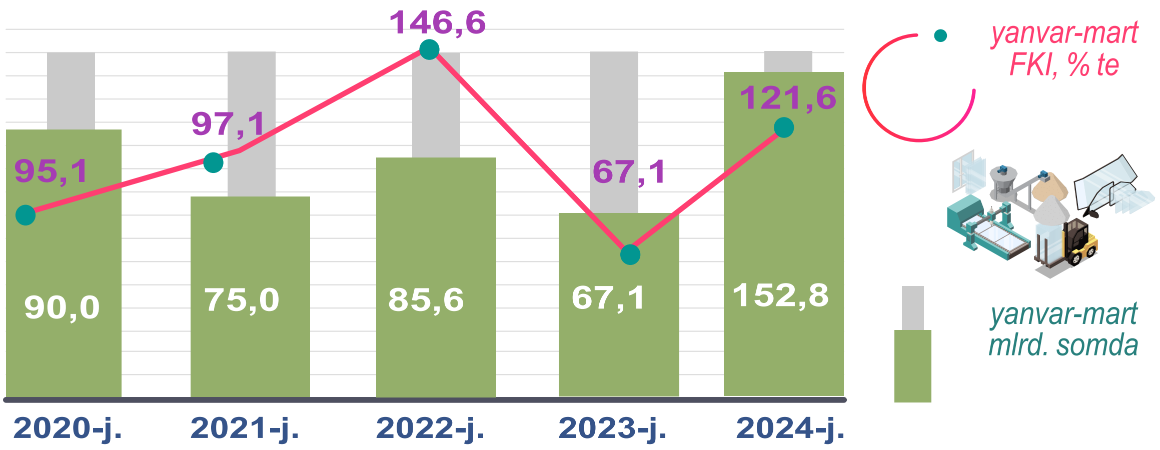

Azıq-awqat ónimlerin islep shıǵarıw

Azıq-awqat ónimlerin islep shıǵarıw–jelinetuǵın awıl xojalıǵı, toǵay hám balıqshılıq (azıq-awqat) ónimlerin, spirtsiz ishimliklerdi, mineral suwlardı hám basqa ıdıstaǵı suwlardı óz ishine aladı.

2024-jıldıń yanvar-mart ayları juwmaǵına bola, azıq-awqat ónimlerin islep shıǵarıw sanaatınıń islep shıǵaratuǵın sanaat quramındaǵı úlesi 17,7 % ti quraǵan bolıp, ótken jıldıń tiyisli dáwirine salıstırǵanda fizikalıq kólem indeksi 12,0 % ke kóbeydi hám islep shıǵarıw kólemi 726,3 mlrd. somdı quradı.

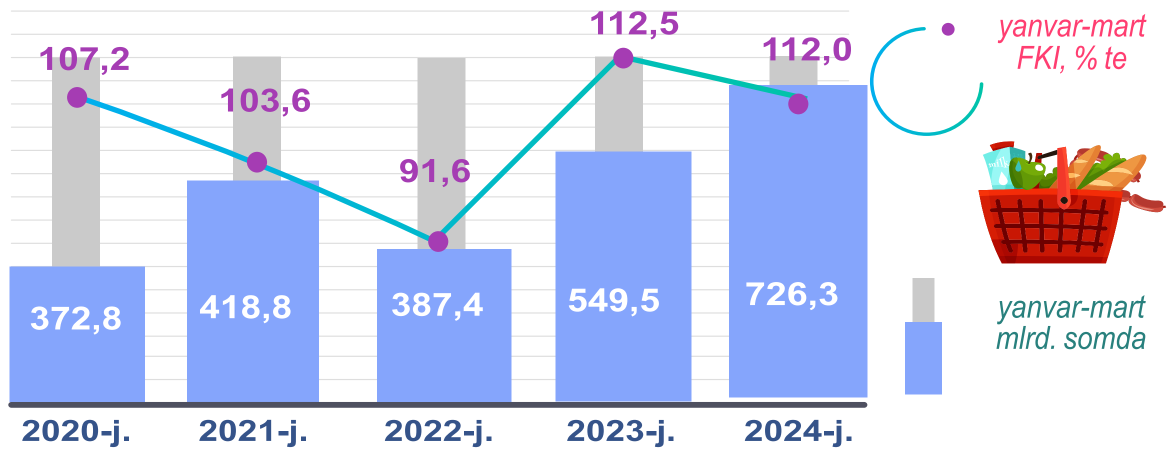

Ishimlik ónimlerin islep shıǵarıw sanaatı

Ishimlik ónimlerin islep shıǵarıw–spirtsiz ishimlik hám mineral suwlardı islep shıǵarıwdı, spirtli ishimliklerdi islep shıǵarıwdı, tiykarınan fermentaciya metodı arqalı, pivo hám vino, sonday-aq, distillengen alkogol ishimlikler islep shıǵarıwdı óz ishine aladı.

2024-jıldıń yanvar-mart ayları juwmaǵına bola, ishimlik ónimleri islep shıǵarıw sanaattıń islep shıǵaratuǵın sanaat quramındaǵı úlesi 2,1 % bolıp, ótken jıldıń tiyisli dáwirine salıstırǵanda fizikalıq kólem indeksi 93,6 % ti quradı hám islep shıǵarıw kólemi 86,4mlrd. somdı quradı.

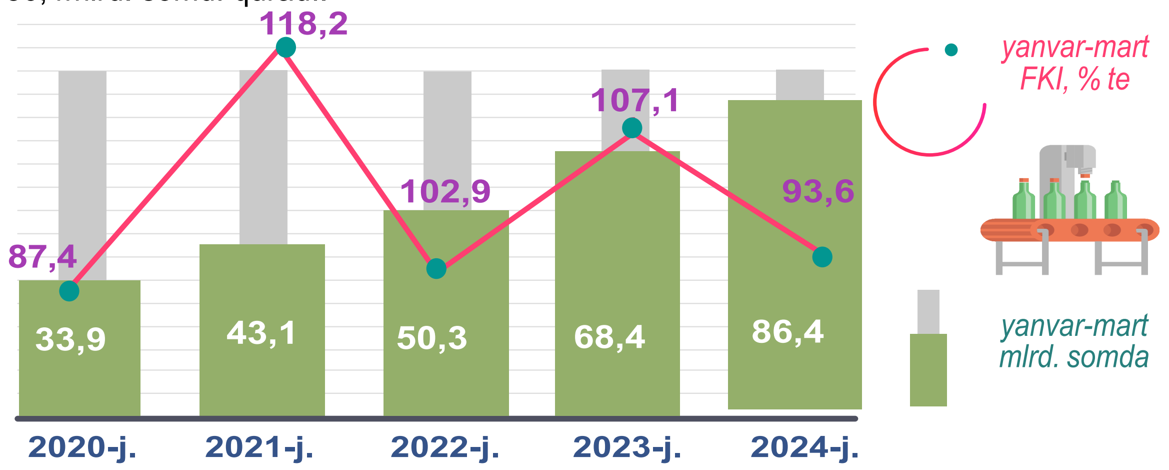

Toqımashılıq ónimlerin islep shıǵarıw sanaatı

Toqımashılıq ónimlerin islep shıǵarıw–toqımashılıq talasın tayarlaw hám jıynaw, sonday-aq, toqımashılıq gezlemelerin hám tayar toqımashılıq ónimlerin islep shıǵarıw, toqımashılıq ónimlerine hám kiyimlerge bezek beriw, kiyimlerden tısqarı tayar toqımashılıq ónimlerin islep shıǵarıwdı óz ishine aladı.

2024-jıldıń yanvar-mart aylarında toqımashılıq ónimlerin islep shıǵarıw sanaatınıń islep shıǵaratuǵın sanaat quramındaǵı úlesi 21,2 % ti quraǵan, ótken jıldıń tiyisli dáwirine salıstırǵanda fizikalıq kólem indeksi 9,3 % ke kóbeydi, islep shıǵarıw kólemi 867,9 mlrd. somdı quradı.

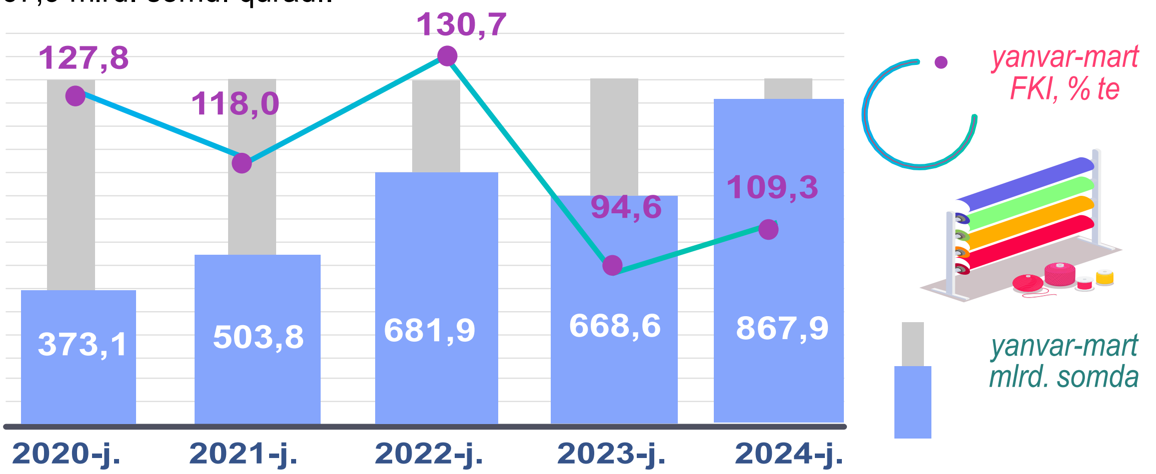

Kiyim islep shıǵarıw sanaatı

Kiyim islep shıǵarıw–barlıq materiallardan (máselen, teri, toqımashılıq gezlemeleri, toqılǵan hám trikotaj gezlemeleri hám t.b.) bárshe tigiw ónimlerin (tayar yamasa arnawlı buyırtpa boyınsha islengen), kiyimlerdiń hámme túrleri (máselen, ústki kiyim, erkekler, hayallar hám balalar ushın ishki kiyimler, jumıs, ofis, kúndelik yamasa sport kiyimleri hám t.b.) hám aksessuarlardı islep shıǵarıwdı óz ishine aladı..

2024-jıldıń yanvar-mart aylarında kiyim islep shıǵarıw sanaatınıń islep shıǵaratuǵın sanaat quramındaǵı úlesi 1,7 % bolıp, ótken jıldıń tiyisli dáwirine salıstırǵanda fizikalıq kólem indeksi 105,2 % ti quradı hám islep shıǵarıw kólemi 69,0 mlrd. somdı quradı.

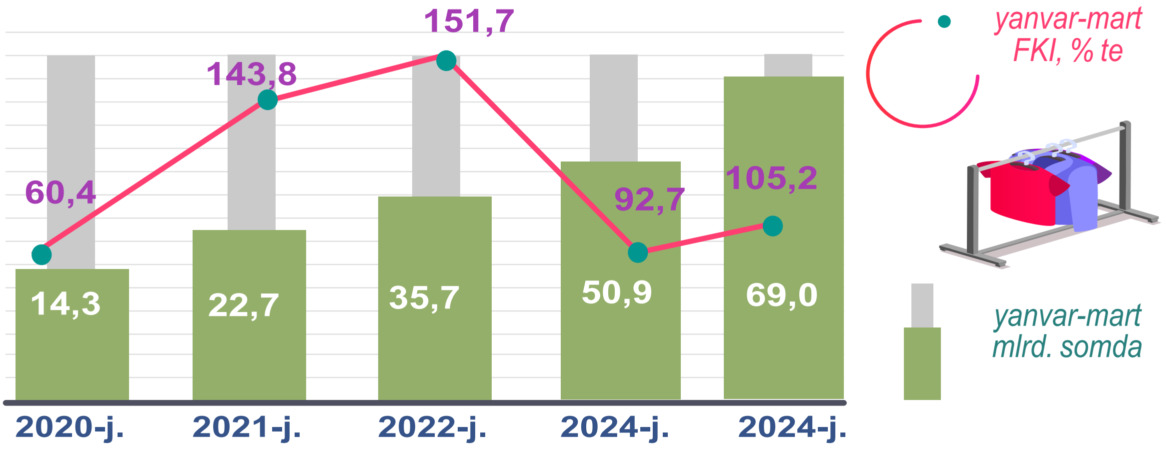

Rezina hám plastmassa buyımlar islep shıǵarıw

Rezina hám plastmassa buyımlar islep shıǵarıw–rezina hám plastikten ónim islep shıǵarıwdı islep shıǵarıwda paydalanatuǵın shiyki zat materialların óz ishine aladı. Biraq bul bólimge islep shıǵarıwdıń bárshe túrleri hám materialları kiredi degeni emes.

2024-jıldıń yanvar-mart ayları juwmaǵına bola, rezina hám plastmassa buyımlar islep shıǵarıw sanaatınıń islep shıǵaratuǵın sanaat quramındaǵı úlesi 0,7 % ti, fizikalıq kólem indeksi 139,3% ti quradı hám islep shıǵarıw kólemi 28,1 mlrd. somdı quradı.

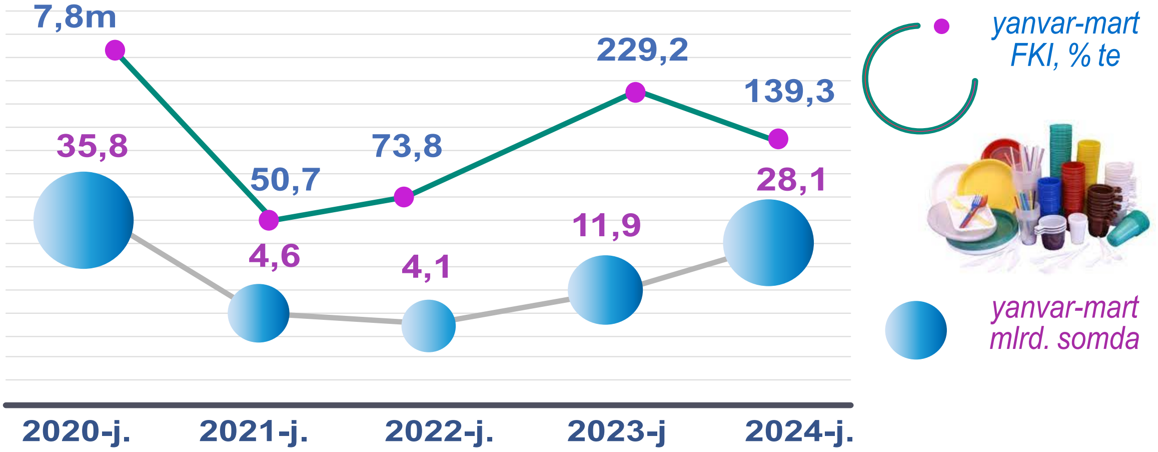

Mebel islep shıǵarıw

Mebel islep shıǵarıw–kárxana hám mákemeler, asxana mebellerin islep shıǵarıwdı óz ishine oladı

2024-jıldıń yanvar-mart ayları juwmaǵına bola, mebel islep shıǵarıw sanaatınıń islep shıǵaratuǵın sanaat quramındaǵı úlesi 0,9 % ti, ótken jıldıń tiyisli dáwirine salıstırǵanda fizikalıq kólem indeksi 139,0 % ti quradı hám islep shıǵarıw kólemi 37,2 mlrd. somdı quradı.

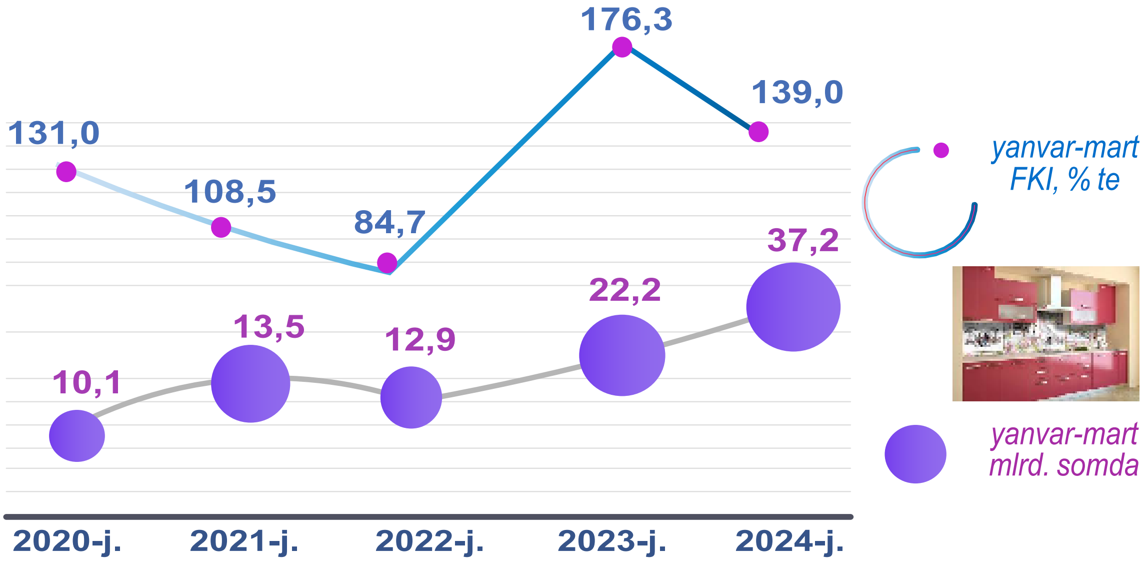

Elektr, gaz, puw menen támiyinlew hám hawanı kondiciyalaw

Elektr, gaz, puw menen támiyinlew hám hawanı kondiciyalaw– elektrenergiyanı, tábiyiy gazdı, puwdı, ıssı suwdı hám usınday turaqlı tarmaqlar–kabellar, trubalar, suw trubaları arqalı jetkerip beriw menen baylanıslı iskerlikti óz ishine aladı.

Elektr, gaz, puw menen támiyinlew hám hawanı kondiciyalaw kárxanaları tárepinen islep shıǵarılǵan ónimler kólemi 963,6 mlrd. somdı (jámi islep shıǵarılǵan sanaat ónimler kóleminiń 18,7 % tin) quradı.

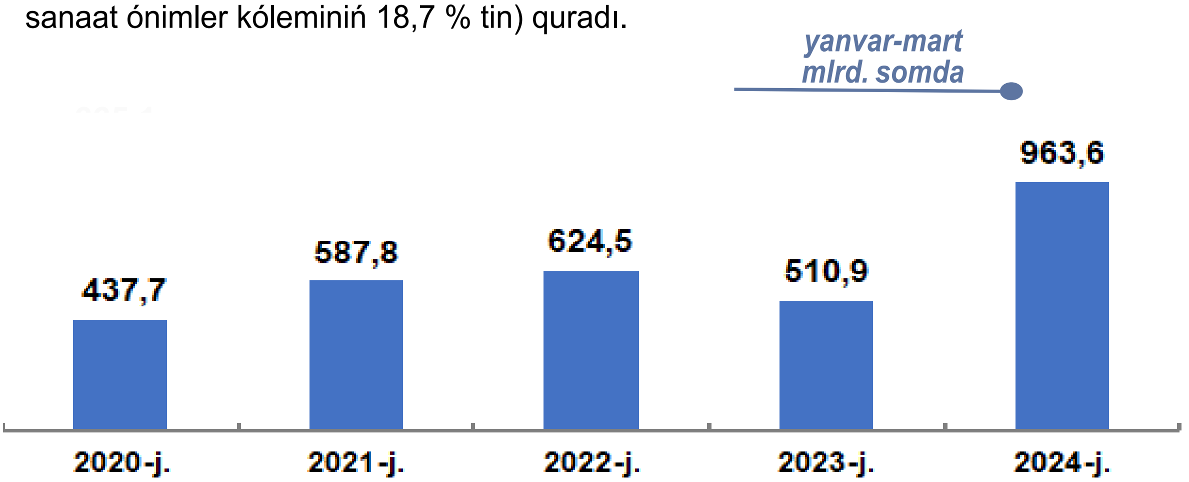

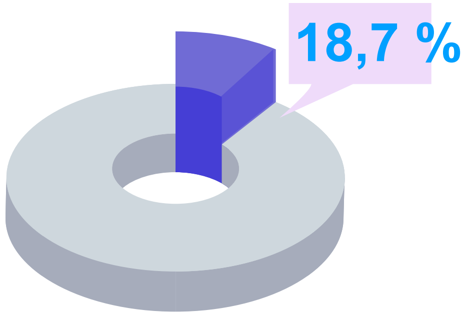

Elektr, gaz, puw menen támiyinlew hám hawanı kondiciyalawdı jámi sanaat islep shıǵarıw kólemindegi úlesi

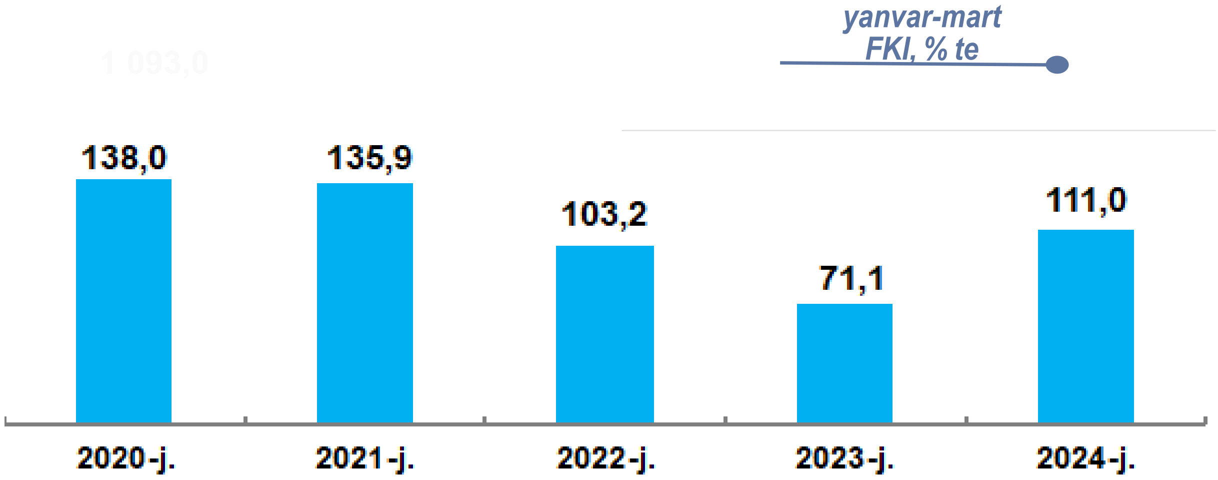

Elektr, gaz, puw menen támiyinlew hám hawanı kondiciyalaw tarawında iri sanaat kárxanaları tárepinen sanaat ónimlerin islep shıǵarıw

2024-jıldıń yanvar-mart aylarında ótken jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda elektroenergiya islep shıǵarıw 113,3 % ti, ıssılıq energiyası islep shıǵarıw bolsa 97,6 % ti quradı.

Sanaat ónimleri	2023-jıl yanvar-mart	2024-jıl yanvar-mart	Ayırması +/-
Elektroenergiya, mln.kVt.s	1387,1	1572,0	184,9
Issılıq energiyası, mıń gkal	22,1	21,6	- 0,5
Gaz sıyaqlı janılǵını trubalar arqalı bólistiriw boyınsha xizmetler, mln. som	50878,8	64237,0	13358,2

(Ótken jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda, % te)*

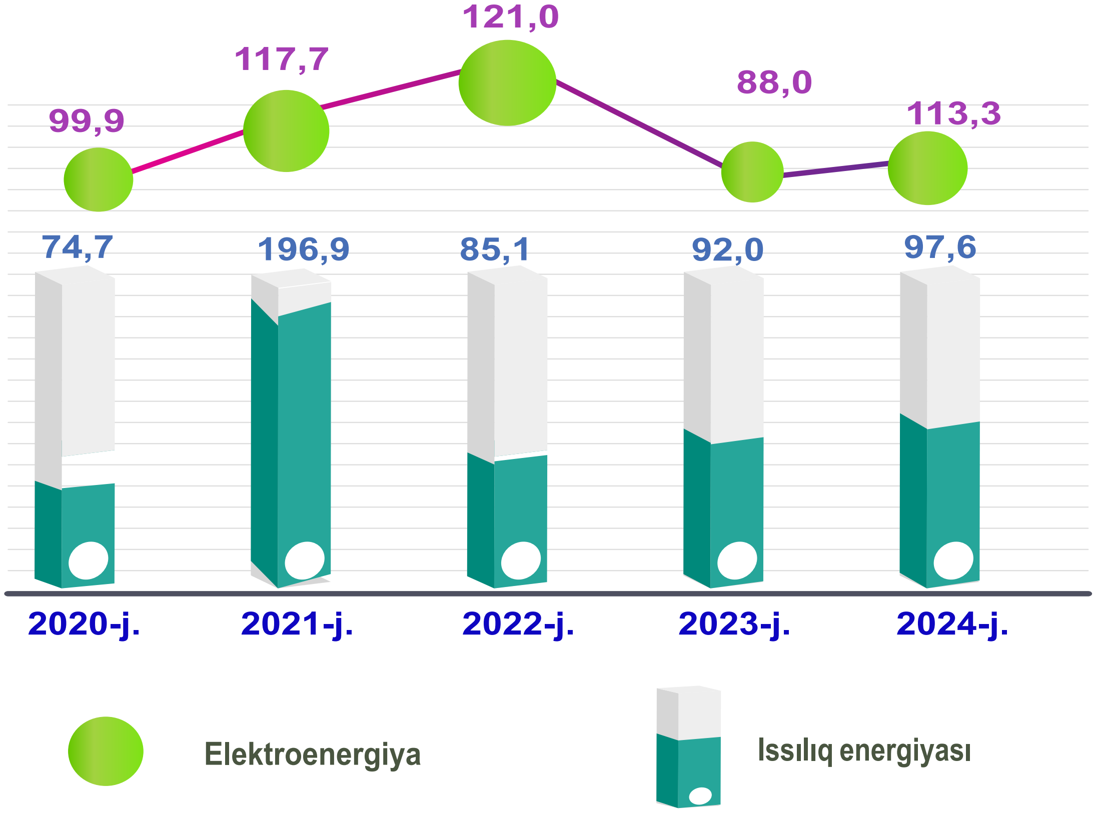

** tiyisli dáwir ushın sanaat islep shıǵarıw kólemin esaplaw metodikasına tiykar*

Suw menen támiyinlew, kanalizaciya sisteması, shıǵındılardı jıynaw hám utilizaciya qılıw

Suw menen támiyinlew, kanalizaciya sisteması, shıǵındılardı jıynaw hám utilizaciya qılıw–qattı hám suyıq, sanaat hám xojalıq, sonday-aq, záhárlengen shıǵındılardıń bárshe túrlerin qayta islew (jıynaw, qayta islew hám joq etiw) di óz ishine aladı.

Suw menen támiyinlew, kanalizaciya sisteması, shıǵındılardı jıynaw hám utilizaciya qılıw kárxanaları tárepinen islep shıǵarılǵan ónimler kólemi 23,1 mlrd.somdı (jámi islep shıǵarılǵan sanaat ónimler kóleminiń 0,4 % in) quradı.

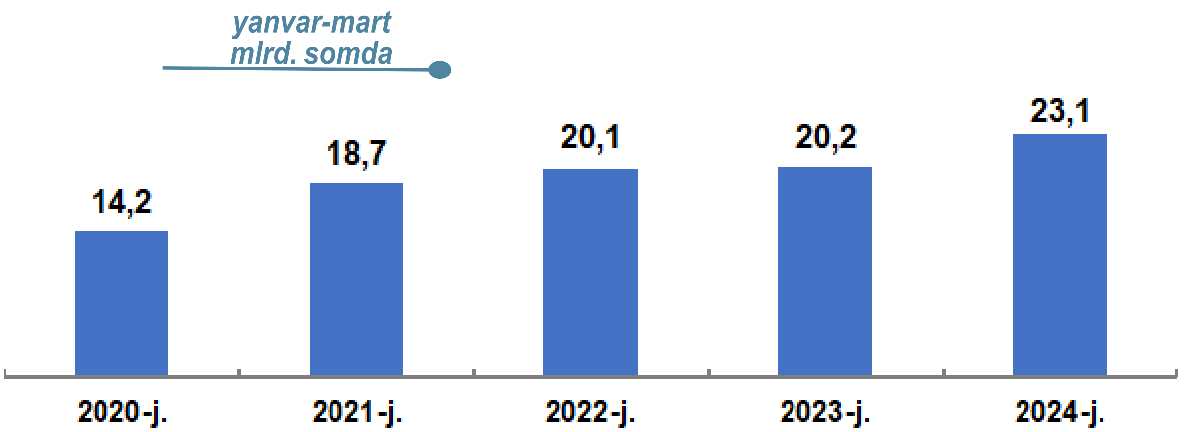

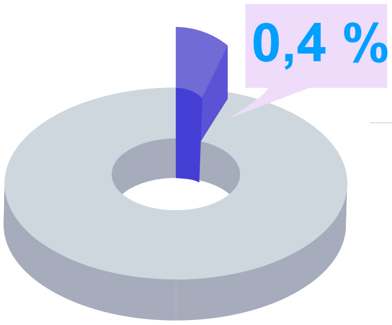

Suw menen támiyinlew, kanalizaciya sisteması, shıǵındılardı jıynaw hám utilizaciya qılıwdıń jámi sanaat islep shıǵarıw kólemindegi úlesi

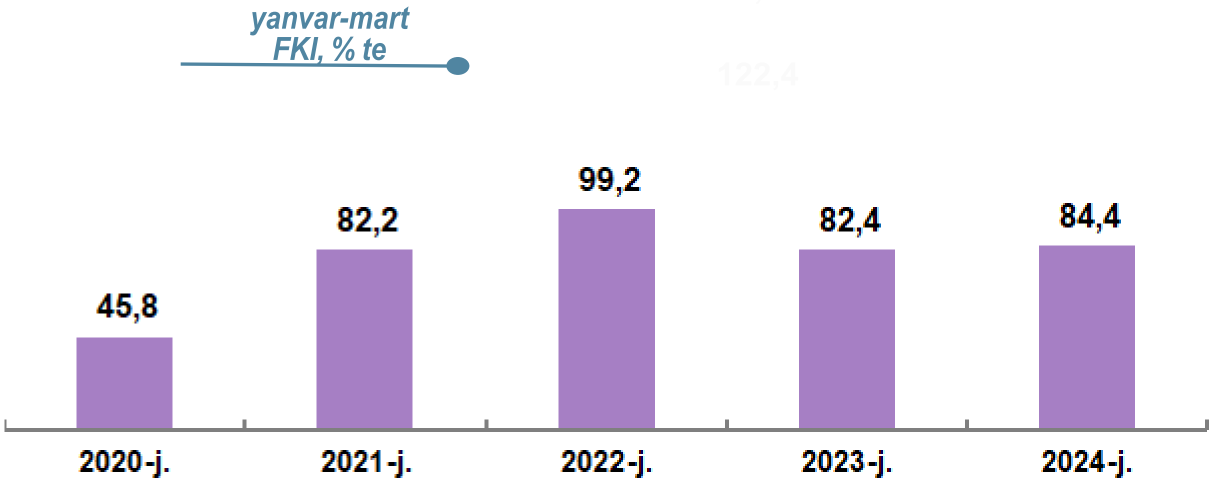

Suw menen támiyinlew, kanalizaciya sisteması, shıǵındılardı jıynaw hám utilizaciya qılıw kárxanaları tárepinen sanaat ónimlerin islep shıǵarıw

Ótken jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda suwǵa islew beriw hám trubalar arqalı bólistiriw 12,7 % ke, qáwipsiz shıǵındılardı jıynaw boyınsha xızmetler 17,5 % kehám aǵın suwlardı joq etiw, transportirovka qılıw hám islew beriw boyınsha xızmetler 24,1 % ke ósken.

Sanaat ónimleri	2023-jıl yanvar-mart	2024-jıl yanvar-mart	Ayırması +/-
Aǵın suwlardı joq etiw, transportirovka qılıw hám islew beriw boyınsha xızmetler, mln. som	1643,3	2039,4	396,1
Suwǵa islew beriw hám suw trubaları arqalı bólistiriw boyınsha xızmetler, mln. som	14972,9	16872,9	1900,0
Qáwipsiz shıǵındılardı jıynaw boyınsha xızmetler, mln. som	2398,8	2819,6	420,8

(Ótken jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda, % te)*

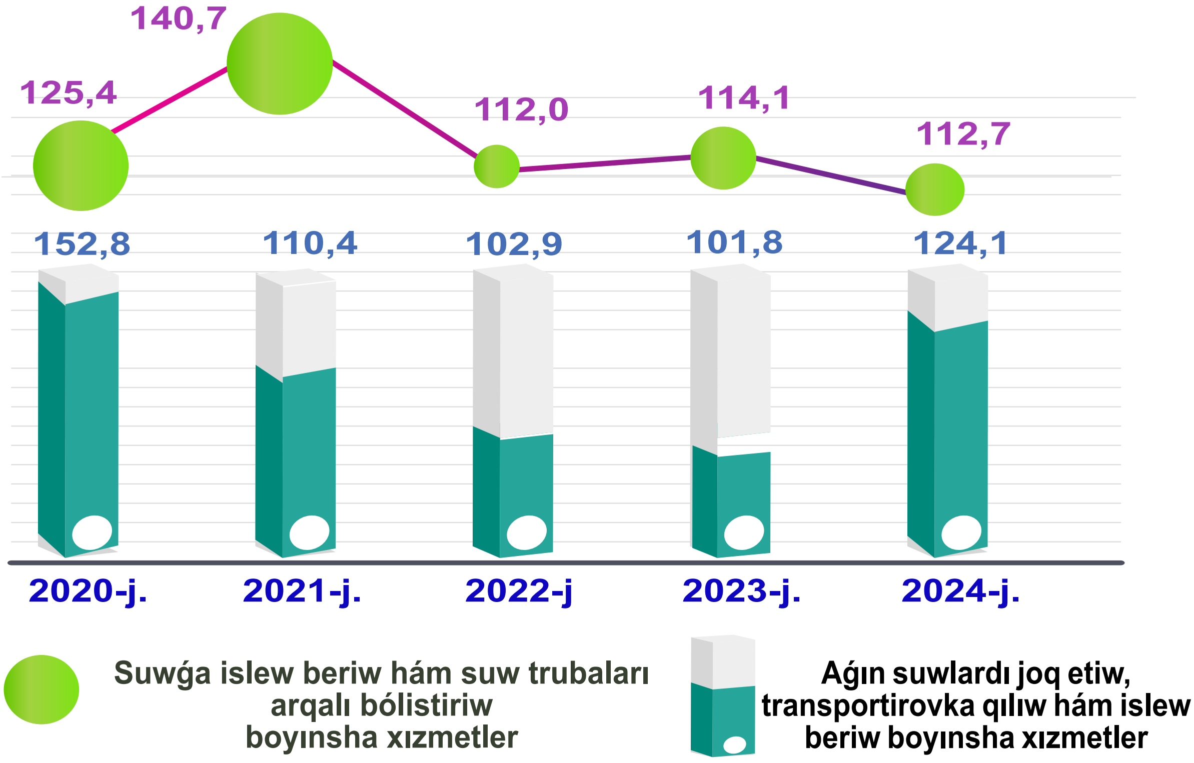

tiyisli dáwir ushın sanaat islep shıǵarıw kólemin esaplaw metodikasına tiykar

Sanaat ónimleri islep shıǵarıwıda kishi biznestiń úlesi

Esabat dáwirinde kishi isbilermenlik subyektleri tárepinen 1301,5 mlrd. somliq sanaat ónimleri islep shıǵarılıp, onıń ulıwma islep shıǵarıw kólemindegi úlesi 25,2 % ti quradı. 2023-jıldıń yanvar-mart aylarında kishi biznes subyektleriniń ulıwma islep shıǵarıwdaǵı úlesi 19,9 % ti quraǵan.

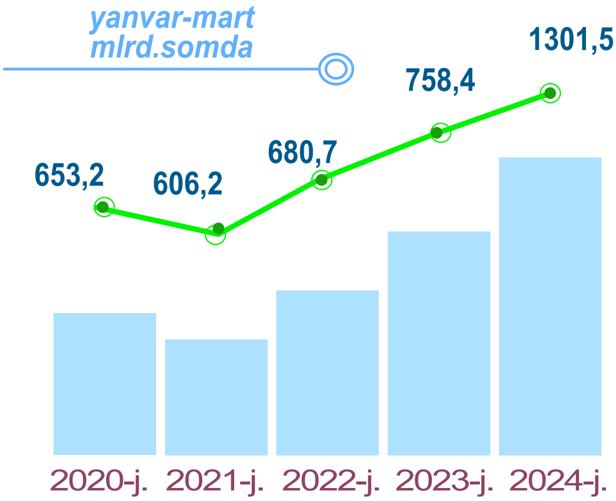

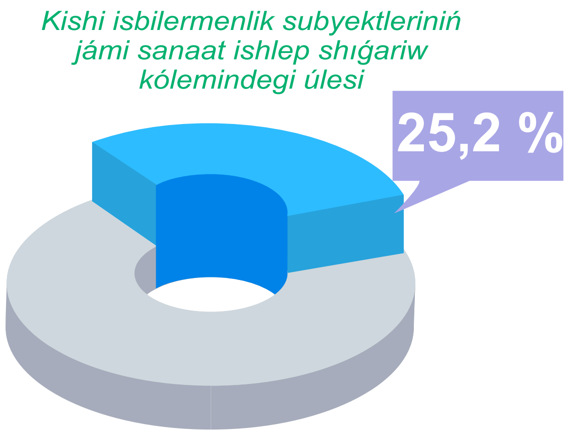

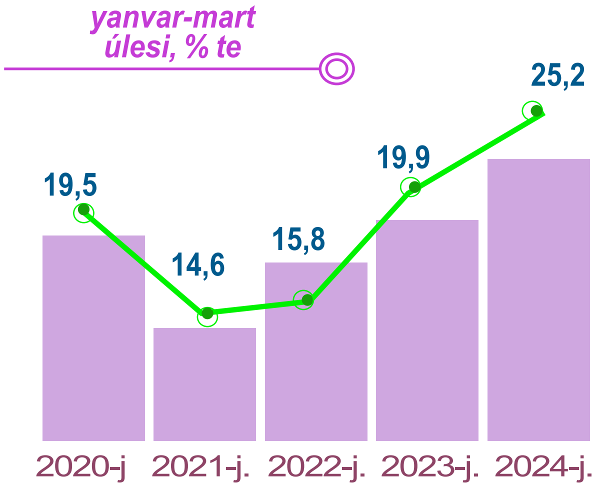

	úlesi, % te	mlrd. somda
Ámiwdárya	44,4	108,9
Beruniy	98,9	181,1
Bozataw	100,0	10,3
Qaraózek	45,9	63,7
Kegeyli	36,0	45,7
Qońırat	22,2	65,8
Qanlıkól	58,0	89,2
Moynaq	74,1	66,9
Nókis r.	89,3	26,8
Taqıyatas	2,2	21,2
Taxtakópir	70,5	45,2
Tórtkúl	47,2	105,8
Xojeli	94,5	161,4
Shımbay	21,1	26,1
Shomanay	92,3	56,4
Ellikqala	61,2	98,3
Nókis q.	6,1	128,7

Tayar ónimler, qosımsha bólekler hám materiallar islep shıǵarıwdı jergiliklestiriw dástúriniń ámelge asırılıwı.

Qaraqalpaqstan Respublikasında sanaat ónimlerin ishlep shıǵarıwdıń joqarı ósim pátine erisiwde tayar ónimler, qosımsha bólekler hám materiallar islep shıǵarıw jergiliklestiriw Dástúriniń ámelge asırılıwı da óz tásirin kórsetti. Usı dástúr sheńberinde kiritilgen 8 joybar boyınsha 109,7 mlrd. somlıq ónimler islep shıǵarıldı. Jergiliklestiriw dástúri sheńberinde islep shıǵarılǵan ónimler 3,5 mln. AQSH dollari muǵdarında eksport qılındı. Sonıń menen birge 21 jańa jumıs orınları jaratıldı.

	2023-jıl	2024-jıl
Joybarlar sanı, birlikte	10	8
Kárxanalar sanı, birlikte	9	8
Islep shıǵarıw kólemi, mlrd. som	68,4	109,7
Jańadan jaratılǵan jumıs orınları, birlikte	5	21